

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

27 oktober 2003

BELEIDSBRIEF

Hoofdstedelijke Aangelegenheden

Beleidsprioriteiten 2003-2004

ingediend door de heer Bart Somers,
minister-president van de Vlaamse regering

INHOUD

	Blz.
1. Hoofdstedelijke Aangelegenheden, één jaar ver	4
1.1. Het Nederlands in Brussel	4
1.1.1. De Taalwetwijzer	4
1.1.2. Het ‘Huis van het Nederlands’	4
1.2. Brussel studentenstad	6
1.3. Een wetenschappelijk onderbouwd beleid : het BRUT als partner	6
1.4. De subsidies	7
1.5. De campagnes	7
1.6. Welzijn en gezondheid	8
1.6.1. De toepassing van de Vlaamse zorgverzekering in Brussel	8
1.6.2. Woon- en zorgcentrum	8
1.6.3. Baanbrekend Brussel en Pro Medicis	9
1.6.4. Virtueel Vlaams zorgnetwerk	10
1.6.5. Uitbreiding en diversifiëring van het aanbod	11
1.7. Het Huis van de media – de drie Vlaams Brusselse media	11
1.8. Het Monnaiehuis	13
1.9. Van Onthaal en Promotie Brussel naar OPB-plus	13
2. De verhouding Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie	14
3. Het Vlaams Brusselfonds	15

Beleidsbrief Hoofdstedelijke Aangelegenheden

Bij de begrotingsopmaak 2004

Eind juni was er een regeringswissel waardoor ook de bevoegdheid Hoofdstedelijke Aangelegenheden werd herschikt. Voor alle duidelijkheid volgen nog eens de krachtlijnen van de beslissing hierover in de Vlaamse regering die dateert van dinsdag 10 juni 2003.

- De Minister-president is bevoegd voor de coördinatie van het beleid met betrekking tot Brussel-Hoofdstad.
- De Brusselse minister in de Vlaamse regering wordt aangewezen om als Brussels lid van de Vlaamse regering de vergaderingen van het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en van het verenigd college van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie met raadgevende stem bij te wonen. Daarnaast wordt ook het toezicht, zoals omschreven in het decreet van 5 juli 1989 tot organisatie van het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie, aan minister Byttebier toegewezen.

In grote lijnen heeft het Brusselbeleid van de Vlaamse regering immers drie grote actieterrinen:

Ten eerste is er het Hoofdstedelijk beleid van de Vlaamse regering m.b.t. Brussel. Het gaat hier om het nemen van additionele beleidsinitiatieven die niet binnen het regulier beleid van de Vlaamse regering vallen noch binnen het beleid van het lokaal bestuur, met name de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De basis voor dit beleid is enerzijds de begroting 'Hoofdstedelijke Aangelegenheden' en anderzijds het Vlaams Brusselfonds (beide vervat in begrotingsprogramma 11.1). De invalshoek van dit beleid is niet het lokaal beleid maar beoogt vooral het versterken van de band Vlaanderen / Brussel én de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Centraal staat de hele Vlaamse Gemeenschap. De Vlamingen binnen én buiten Brussel.

Ten tweede is er het horizontaal beleid binnen de Vlaamse regering. Dit beleid heeft betrekking op het sensibiliseren van de collega-ministers voor de hoofdstad enerzijds én op het bewaken van het beleid van de Vlaamse regering m.b.t. Brussel anderzijds. Voor Brussel en de Vlaamse gemeenschap in Brussel is het belangrijk dat elke Vlaamse minister met gemeenschapsbevoegdheid een stukje minister voor Brusselse aangelegenheden is. De ministers bevoegd voor welzijn, cultuur, onderwijs, sport, media... moeten Brussel meenemen in hun beleidsplannen. Ze moeten overtuigd zijn dat Brussel belangrijk is voor Vlaanderen én dat, gezien de moeilijke institutionele context en de niet altijd evidente positie van de Brusselse Vlamingen, een aangepast beleid voor Brussel vaak aangewezen is. De minister-president die bevoegd is voor Hoofdstedelijke Aangelegenheden én de Brusselse minister in de Vlaamse regering, die bevoegd is voor het toezicht op de Vlaamse Gemeenschapscommissie, hebben bij het sensibiliseren van collega's een belangrijke rol te spelen.

Tenslotte is er het toezicht op - en daaraan gekoppeld de vertegenwoordiging in - de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Hier komen we wel op het stedelijk beleidsniveau. De Vlaamse Gemeenschapscommissie is de prioritaire partner van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Afhankelijk van de context is de VGC een intermediair bestuursniveau, te vergelijken met een provincie of de vervanger van het lokaal bestuursniveau, te vergelijken met een gemeentebestuur. Het voorwerp van beleid heeft te maken met lokale aangelegenheden.

1. Hoofdstedelijke Aangelegenheden, één jaar ver

Het voorbije jaar besliste de Vlaamse regering om de titulatuur Brusselse Aangelegenheden te wijzigen. Hij stelde hiermee de kernopdracht van het beleid Hoofdstedelijke Aangelegenheden scherp. Het vertrekpunt voor dit beleidsdomein luidt: het versterken van de band Vlaanderen / Brussel én het verhogen van de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Het is nu één jaar geleden dat de vorige minister Hoofdstedelijke Aangelegenheden dit beleid lanceerde. Het is tijd voor een stand van zaken en een vooruitblik op het laatste (half)jaar van deze legislatuur. We volgen hierbij dezelfde opbouw van de beleidsbrief ‘Hoofdstedelijke Aangelegenheden 2003’.

1.1. Het Nederlands in Brussel

1.1.1. De Taalwetwijzer

Deze legislatuur werd de dienst ‘Taalwetwijzer’ opgericht binnen de Vlaamse administratie. De opdracht van deze dienst is driedelig:

- informeren over de taalwetgeving
- begeleiding en advisering bij taalklachten
- beleidsondersteuning en signaalfunctie

Iets na het indienen van de beleidsbrief 2003 was de bekendmakingcampagne klaar. Het ging hier om een advertentiecampa­gne in Nederlandstalige tijdschriften en dagbladen én om de aanmaak van een webstek, folder en brochure. Het valt op dat de contacten met het publiek intensifiëren tijdens een lopende advertentiecampa­gne. De verspreiding van de gedrukte folders via de infozuilen hebben een duurzamer effect op het aantal contacten. In het voorjaar van 2003 werd de bekendmakingcampagne - zoals voorzien - nog eens herhaald.

Zoals in de beleidsbrief 2003 aangekondigd wordt een eerste jaarverslag verwacht tegen het einde van het lopende kalenderjaar. Eventuele beleidsbijsturing zal op dat moment bekeken worden.

1.1.2. Het ‘Huis van het Nederlands’

Het project ‘Huis van het Nederlands’ vindt haar oorsprong in de eindconclusies en beleidsaanbevelingen zoals die tijdens de Rondetafelconferenties NT2 van 24 mei 2002 werden geformuleerd.

Door de financiering vanuit het departement onderwijs werd het mogelijk dat in zeven steden in Vlaanderen een ‘Huis van het Nederlands’ kon opgestart worden. De finaliteit heeft betrekking op het aanbod taallessen Nederlands. Al de NT2-verstrek­kers worden samengebracht met het oog op betere onderlinge afspraken, het bundelen van inspanningen en een betere afstemming van het aanbod.

In de beleidsbrief “Hoofdstedelijke Aangelegenheden 2003” werd aangekondigd dat ook vanuit dit beleidsdomein volop zou meegewerkt worden aan de uitbouw van een Brussels ‘Huis van het Nederlands’. Meer nog, het concept ‘Huis van Nederlands’ in Brussel zou verbreed worden.

Binnen het Stedenfonds trekt de Vlaamse Gemeenschapscommissie specifieke budgetten uit voor de kwaliteitsondersteuning van het Brussels aanbod taallessen Nederlands. Het is evident dat deze initiatieven geïntegreerd werden binnen het Brussels ‘Huis van het Nederlands’.

Daarnaast werd met het ‘Huis van het Nederlands’ ook een ‘kapstok’ gecreëerd om het concept van de taalpromotiedienst aan op te hangen.

Het Brussels ‘Huis van het Nederlands’ krijgt dus een meer uitgebreide opdracht dan de ‘Huizen van het Nederlands’ in de rest van Vlaanderen. In Brussel krijgt het huis drie opdrachten die we als volgt samenvatten:

Pijler 1: het optimaliseren van het aanbod taallessen Nederlands.

Pijler 2: de inhoudelijke kwaliteitsondersteuning van het aanbod taallessen Nederlands.

Pijler 3: de taalpromotie

Tijdens het voorbije jaar werd dit Huis van het Nederlands uit de grond gestampt. Op 7 oktober 2003 was er de eerste algemene vergadering van het Brusselse ‘Huis van het Nederlands’. De algemene vergadering verkoos een raad van bestuur en een voorzitter. De samenstelling van de beheersorganen is divers. De leden komen onder meer uit: de aanbodverstrekkers NT2, de academische wereld, het bedrijfsleven, de brede socio-culturele sector,... Per pijler is een stuurgroep samengesteld die reflecteert over de inhoudelijke werking van de pijler.

Het beleidsdomein Hoofdstedelijke Aangelegenheden financiert de werking van pijler 3 (taalpromotie) én komt tussen in de algemene werkingskost van de pijleroverschrijdende sokkel (bijvoorbeeld de financiering van de loonkost van de directeur). Voor die opdrachten die gefinancierd worden door Hoofdstedelijke Aangelegenheden zal op termijn een convenant, meerjarenplan en jaarplanning uitgewerkt worden.

Wat de inhoudelijke werking van pijler 3 betreft werd er in samenspraak met de stuurgroep een basistekst uitgewerkt. De vzw zal deze tekst nu verder uitwerken in een actieplan dat aan de subsidiërende overheid zal worden voorgelegd.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie huurt sinds september voor het Huis van het Nederlands een pand in de Philippe de Champaignestraat te 1000 Brussel. Het Huis van het Nederlands gebruikt de gelijkvloers. Op de bovenliggende verdiepingen worden taalcursussen verstrekt. Het is de bedoeling dat de Vlaamse Gemeenschap het pand zal aankopen en ter beschikking zal stellen van het Huis van het Nederlands. Hiermee beschikt de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie meteen ook over een zichtbare getuige van het Nederlands in Brussel.

Sinds september zijn de eerste werknemers in dienst. Het gaat om een directeur voor het hele huis, een coördinator voor pijler 1 en een administratieve medewerker. Op vrij korte termijn zullen de werknemers van pijler 2 overkomen van het Centrum Taal en Migratie in Leuven. Het bovenvermelde actieplan voor pijler 3 zal bepalen in welke mate personeelsuitbreiding nodig is voor het aspect taalpromotie.

1.2. Brussel studentenstad

In de begroting 2003 werd Quartier Latin – de vzw die alle Vlaamse hogescholen en universiteiten overkoepelt – voor het eerst nominatim ingeschreven. Er werd een convenant opgesteld, een meerjarenplan en een jaarplanning opgesteld. De werking rond huisvesting van studenten, de interactieve website én initiatieven als ‘De Dag van de Student’ e.a. worden nu niet meer op projectmatige maar op structurele wijze gesteund.

Quartier Latin was ook de partner waarmee de Vlaamse regering samenwerkte bij de implementatie van het gratis openbaar vervoer voor studenten van Brusselse Nederlandstalige hogescholen en universiteiten. Sinds het lopend academiejaar kunnen de studenten een schoolabonnement kopen bij de MIVB. Ze kunnen dit later terugbetaald krijgen door Quartier Latin, die hiervoor een subsidie van de Vlaamse regering kreeg toegewezen. Er wordt van de studenten een kleine tegemoetkoming gevraagd van 10 euro. Het abonnement is geldig voor een heel jaar.

De studenten kunnen tot november vragen om hun abonnement terugbetaald te krijgen. Naargelang het succes kan bekeken worden of we tot andere afspraken met de MIVB kunnen komen (bijvoorbeeld een systeem waarbij de studenten dadelijk een gratis abonnement krijgen aan het loket van de MIVB).

Hiermee wordt een basisdoelstelling van het beleid Hoofdstedelijke Aangelegenheden verwezenlijkt, met name Vlamingen (in dit geval Vlaamse studenten) nauwer betrekken bij het sociaal-cultureel leven van de hoofdstad.

Dit beleid zal in de toekomst worden verder gezet.

1.3. Een wetenschappelijk onderbouwd beleid: het BRUT als partner

In de beleidsbrief “Hoofdstedelijke Aangelegenheden 2003” werd gewezen op het belang van een wetenschappelijk onderbouwd beleid voor Brussel dat vanuit sociologisch, taalkundig en politiek-institutioneel perspectief complex is.

Vanuit deze bezorgdheid was er in 2003 een projectmatige samenwerking met het Centrum voor de Interdisciplinaire Studie van Brussel (BRUT). Dit centrum is verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel en verricht sinds 1978 zowel fundamenteel als comperatief wetenschappelijk onderzoek over Brussel.

Met het belang van beleidsvoorbereidend, -ondersteunend en evaluerend wetenschappelijk onderzoek voor ogen werd beslist om het BRUT niet langer projectmatig te steunen. Het onderzoekscentrum werd nominatim in de begroting van 2004 ingeschreven.

Hierdoor zal met het BRUT op dezelfde manier samengewerkt worden als bij de andere nominatims. Dit wil zeggen op basis van een convenant, meerjarenplannen en een jaarplanning. Hierdoor zal een evenwicht ontstaan tussen de autonomie van de ontvanger van de subsidie en de beleidssturing door de overheid.

1.4 De subsidies

De subsidiegids ‘Vlaamse projecten voor Brussel’ werd in 2003 aangehouden maar vormelijk in een nieuw kleedje gestoken. Op het ogenblik dat deze uitgave voor de start van het werkjaar 2003 - 2004 ruim zou worden verspreid, beperkte de omzendbrief omtrent de beheersing van het uitgavenritme voorlopig de budgettaire mogelijkheden van deze subsidielijn. Daardoor werden de criteria verstrengd en kwamen enkel projecten met een meer uitgesproken hoofdstedelijk karakter én projecten die reeds waren opgenomen in het Budgettair Implementatieplan nog in aanmerking voor subsidie. Ook impulssubsidies voor nieuwe, experimentele projecten werden nog verleend.

In 2004 zal deze inhoudelijke lijn worden doorgetrokken. Tijdens de gesprekken tussen de Vlaamse ministers, bevoegd voor gemeenschapsaangelegenheden, hun VGC-collega's en de respectievelijke administraties (zie verder), zullen ook afspraken gemaakt worden over de subsidiëring van initiatieven op het gebied van cultuur, welzijn en gezondheid, onderwijs en stedelijkheid in Brussel en dit in dezelfde filosofie die leidde tot een naamsverandering van Brusselse naar Hoofdstedelijke Aangelegenheden: de functioneel bevoegde ministers staan in voor het reguliere beleid en Hoofdstedelijke Aangelegenheden beoogt het versterken van de uitstraling van Brussel als hoofdstad van Vlaanderen, de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap in Vlaanderen én het versterken van de band tussen Brussel en Vlaanderen. De VGC neemt en ondersteunt lokale en grootstedelijke initiatieven. In deze optiek zal de subsidiegids op het einde van 2003 worden herschreven en in 2004 ruim worden verspreid.

1.5 De campagnes

De campagnes die in 2003 werden gestart (Taalwetwijzer, Leerkracht in Brussel, Wonen in Brussel, OPB) worden op het einde van dit jaar grondig geëvalueerd. De eerste resultaten wijzen niet enkel op een verhoging van het aantal informatieaanvragen maar ook op een positieve inhoudelijke appreciatie van het doelpubliek.

De campagne van de Taalwetwijzer staat reeds eerder beschreven en zal worden herhaald.

De eerste golf van de campagne ‘Leerkracht in Brussel’ in het najaar van 2003, had als doelstelling bij het brede publiek het beroep van leerkracht in Brussel op een positieve manier in de kijker te brengen via advertenties en affiches. De tweede golf in het voorjaar van 2004 krijgt daarnaast een wervend karakter: jongeren aanzetten om in Brussel voor leerkracht te komen studeren en pas afgestudeerden en leerkrachten uitnodigen Brussel te kiezen als plek om les te geven. De aanwezigheid in algemene en doelgroepgerichte media wordt herhaald maar aangevuld met gerichte acties. Tijdens een happening in de Brusselse hogescholen bijvoorbeeld, kunnen jongeren kennismaken met de verschillende ondersteunende initiatieven in Brussel, luisteren naar verhalen van leerkrachten, deelnemen aan workshops en de stad leren kennen.

In 2003 werd een nieuwe campagne voor Wonen in Brussel gerealiseerd, voor het eerst in een co-productie met de VGC. Getuigenissen van Vlamingen die in Brussel hun thuis vonden, waren terug te vinden in advertenties in weekbladen en radiospots in het voor- en najaar én in een dagboekverhaal op de website. Steeds werd een ander thema belicht: het uitgaansleven, het rijke cultuuraanbod, ondersteunende maatregelen zoals de verlaagde registratierechten, ... In het oog springende pavés met een eenvoudige boodschap rond dezelfde thema's in de woonbijlagen van de kranten en de streekkranten hielden Wonen in Brussel het hele jaar door in de media. Dankzij de ondersteuning van

de Vlaamse infolijn kregen geïnteresseerden tijdens verlengde kantooruren een antwoord op hun vragen.

In 2003 werd ook de nieuwe campagne van Onthaal en Promotie Brussel gelanceerd. Er werd gekozen om een nieuwe huisstijl voor publicaties en website uit te werken. De nieuwe huisstijl werd samen met het project 'Broodje Brussel' in het najaar voorgesteld.

Het Huis van het Nederlands startte op in oktober 2003. In 2004 moet de werking van het huis op kruissnelheid komen. Voor pijler 3, de taalpromotie, zal er een actieplan uitgewerkt worden. Dit actieplan wordt verwacht in januari 2004. Een promotiecampagne rond het Nederlands zal ongetwijfeld een onderdeel van dit actieplan vormen.

Wanneer FM-Brussel als stadradio van start gaat in 2004, is het Vlaamse medialandschap in onze hoofdstad compleet. Een uitstekende gelegenheid om met een gezamenlijke campagne voor FM-Brussel, TV Brussel en Brussel Deze Week hun bekendheid nog te vergroten.

1.6. Welzijn en gezondheid

De Vlaamse regering wil het welzijns- en gezondheidsbeleid in Brussel nieuwe impulsen geven. Want het Nederlandstalig aanbod is aan een inhaalbeweging toe. De Vlaamse regering zal zelf initiatieven nemen om aan de vraag naar Nederlandstalige, kwalitatieve dienstverlening die toegankelijk is voor iedereen, te voldoen. Het aanbod zal beter in kaart worden gebracht en bekendgemaakt. En het zal ook uitgebreid en geografisch gespreid worden. Tegelijk zullen we investeren in het aantrekken en behouden van verzorgend en medisch personeel in Brussel.

1.6.1. De toepassing van de Vlaamse zorgverzekering in Brussel

Op welzijnsvlak kampen we in de hoofdstad met de uitdaging van de toepassing van de Vlaamse zorgverzekering. Om het aanbod te vergroten en zo iedere gerechtigde de mogelijkheid te bieden gebruik te maken van de erkende voorzieningen, werkten we twee sporen uit. Via individuele overeenkomsten met een aantal bicommunautaire instellingen, komt hun niet-medische dienstverlening ook in aanmerking voor een tegemoetkoming in de kosten door de Vlaamse zorgverzekering. Tegelijkertijd geven we stimulansen om het aantal eigen instellingen uit te breiden. In 2003 zijn twee projecten gestart die o.m. hierop inspelen: de studie naar de uitbouw van een woon- en zorgcentrum door het Seniorencentrum en de samenwerking tussen Pro Medicis en de Brusselse Welzijns en GezondheidsRaad in 'Baanbrekend Brussel'.

1.6.2. Woon- en zorgcentrum

De vraag naar woon-, leef- en zorgvoorzieningen voor senioren - het kan niet genoeg benadrukt worden - zal in de komende jaren zowel wat betreft de kwantiteit (véél meer senioren en hoogbejaarden) als de kwaliteit (andere achtergrond, opleiding, de kennismaatschappij) sterk evolueren.

Het spreekt vanzelf dat het tijdig inspelen op deze evoluties precies in Brussel bijkomende uitdagingen oproept: de meertalige context, de verhouding en bevoegdheidsverdeling tussen de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de problematiek van de ruimtelijke ordening, stedenbouw en de leefbaarheid van de grootstad. Met de

inplanting van een woon en zorgcentrum zal Vlaanderen dan ook voor haar ouderenbeleid met een sterk inhoudelijk concept zichtbaar aanwezig zijn in onze hoofdstad.

Het Seniorencentrum kreeg de opdracht om, conform het op stapel staande decreet omtrent woon – en zorgcentra, dit concept uit te tekenen voor onze hoofdstad.

Het woon- en zorgcentrum moet op een creatieve manier woon en zorg combineren naargelang de individuele behoefte van de bejaarde. Concreet betekent dit dat de instelling veeleer gedecentraliseerde woonvoorzieningen biedt waarbij ruimer dan vandaag in doelpublieken gedacht wordt: psychogeriatric, dementerenden, oudere gehandicapten, personen in nood. De diensten zijn erop gericht de bejaarde zolang mogelijk in zijn of haar eigen vertrouwde omgeving op te vangen. Daarom zal veel aandacht gaan naar tijdelijke opvang (nachtopvang, dagopvang, kortopvang, crisisopvang) en naar gedifferentieerde kwaliteitszorg geboden door de bestaande thuiszorgdiensten. Pas als het echt niet meer anders kan, kan de bejaarde verhuizen naar een rusthuis dat nauw bij al deze diensten aansluit.

2004 is de streefdatum om over te gaan naar de realisatie. In de stuurgroep die de huidige studie begeleidt, zijn niet alleen partners uit het Vlaams-Brusselse werkveld betrokken maar ook de overheden die een bijdrage kunnen leveren, zoals de administraties Welzijn en Gezondheid van de Vlaamse Gemeenschap, het VIPA, het Vlaams Fonds, de Vlaamse bouwmeester ... Door communicatieve planning en publieksvoorlichting via een website, redactionele aandacht in Brussel Deze Week, ... wil men tot een zo breed mogelijk maatschappelijk gedragen project komen.

1.6.3. Baanbrekend Brussel en Pro Medicis

Zowel huidige als toekomstige welzijns- en gezondheidsvoorzieningen kampen met een tekort aan Nederlandskundig personeel en een groot personeelsverloop. Met een impulssubsidie van 3 jaar bouwde Pro Medicis Brussel een werking naar het aantrekken en behouden van (para)medici in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uit. De laatste subsidie loopt af in 2003. De doelstelling was - naast het uitwerken van het verpleegkundeluw - de consolidatie van de organisatie door de "uitbouw van de deelaspecten die positieve resultaten opleveren te integreren binnen bestaande organisaties" en "het zoeken van een ideale structuur die overblijvende taken overneemt en uitbouwt". Daarbij wordt met name de Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad (BWR) genoemd als samenwerkende partner.

Het probleem van het vinden en behouden van geschikt Nederlandstalig personeel is immers niet enkel een probleem van de Brusselse gezondheidszorg, ook de Brusselse welzijnzorg kampt ermee. Vandaar dat de BWR, die de Nederlandstalige welzijns- en gezondheidszorg in het Brussels hoofdstedelijk gewest ondersteunt en coördineert, met een gelijkaardig project "Baanbrekend Brussel" een oplossing voorstelde voor dit nijpend personeelstekort.

Vanuit Hoofdstedelijke Aangelegenheden werd dan ook gesteld dat beide projecten slechts in aanmerking kwamen voor subsidiëring indien zij tot een gezamenlijke aanpak van de tewerkstellingsproblematiek in de welzijns- en gezondheidssector in Brussel kwamen en hun desbetreffende werking en structuur op elkaar afstemden. Op termijn (eind 2004) zou dit moeten leiden tot de integratie van Pro Medicis in de BWR.

Gesprekken tussen beide organisaties in de loop van 2003 hebben geleid tot een concrete samenwerking en wederzijdse erkenning waarbij Pro Medicis Brussel zich verder zal toelagen op de gezondheidssector en de BWR op de welzijnssector. Vanaf 2004 wordt hun samenwerkingsverband financieel gesteund door Hoofdstedelijke Aangelegenheden.

Het gezamenlijke project richt zich naar alle organisaties in de Brusselse welzijns- en gezondheidszorg (de jeugdzorg, migrantensector, gehandicaptensector, thuiszorg, gezondheidszorg enz....) en heeft ook een informatieve en educatieve doelstelling: de nieuwe beroepskrachten Brussel en het bestaande zorgaanbod leren kennen.

Het project “Baanbrekend Brussel” omvat de volgende actieterreinen:

- Aantrekken van personeel;
- Behouden van personeel;
- Positieve beeldvorming over Brussel creëren;
- Stimuleren van structurele maatregelen ter bevordering van de tewerkstelling in de Brusselse welzijnszorg.

1.6.4. Virtueel Vlaams zorgnetwerk

De Nederlandskundige zorgverstrekkers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn slechts beperkt zichtbaar. Niet alleen het personeel in de ziekenhuissector maar ook de zelfstandige beoefenaars van zorgberoepen en de (para)medici uit de ambulante sector zijn te weinig gekend.

De Doktersgild van Helmont pleit daarom voor een betere geïntegreerde zorgverlening en een samenwerking tussen Brussel en de Vlaamse Rand om het Nederlandskundig zorgaanbod te vermeerderen en beter zichtbaar te maken. In het kader van het Vlaams-Brusselfonds diende de vereniging, in samenwerking met de Brusselse Huisartsenkring, een subsidieaanvraag in voor een haalbaarheidsstudie omtrent het opstarten van een virtueel Vlaams zorgnetwerk in Brussel.

Een virtueel zorgnetwerk zou alle Nederlandskundige zorgverleners uit de ambulante sector en de gezondheidsinstellingen in een geïnformatiseerde databank verzamelen en deze gegevens ter beschikking stellen van deze (para)medici. De huisarts krijgt hierin een centrale rol toebedeeld. Bij de keuze van gespecialiseerde zorg is de rol van de huisarts immers cruciaal. Hij kan ook de instap naar de spoeddiensten verkleinen.

Voor de uitvoering van het onderzoeksproject doen de initiatiefnemers beroep op Prof. Jan Peers. Een pluralistisch en multidisciplinair samengestelde stuurgroep met vertegenwoordigers uit professionele en maatschappelijke sectoren, zal de inhoudelijke verfijning van het concept begeleiden zodat de algemene basisprincipes van het concept van meet af aan door een zo breed mogelijk platform gedragen worden.

Naast de inventarisatie van de mogelijke participanten zal de haalbaarheidsanalyse er vooral op gericht zijn uitsluitsel te geven over mogelijke knelpunten naar implementatie ervan.

Het business plan zal de beschrijving van de processen, een personeelsplan, een financieel plan en een communicatieplan omvatten. Ook de inschatting van de haalbaarheid en mogelijkheden met betrekking tot de financiering van het netwerk komt aan bod. De betrokkenheid van andere beleidsniveaus (federaal, VGC) en actoren (Pro Medicis, BWR, ziekenhuizen...) zal hier onvermijdelijk aan bod komen.

1.6.5. Uitbreiding en diversifiëring van het aanbod

De uitvoering van bovenstaande haalbaarheidstudie moet dus op korte termijn een beter inzicht verschaffen in de bestaande Vlaamse zorg in Brussel. Op basis van deze digitale kaart zullen we blinde vlekken opsporen in het aanbod, zowel geografisch als naar de aard van het aanbod.

De problematiek is complexer dan enkel het gebrek aan Nederlandskundigheid van de zorgverstrekkers. Uiteraard zal dit het voornaamste werkpunt blijven de komende jaren. Maar er dient een antwoord gevonden op verscheidene knelpunten, ook buiten de traditionele ziekenhuizen. Enkele cijfers illustreren dit: hoewel er in Brussel een overaanbod van artsen zou zijn, ligt het bezoek aan de huisarts in de hoofdstad 10% onder het landelijk gemiddelde. Tegelijk is er een overconsumptie van de spoedgevallendiensten (per 100 Brusselaars zijn er jaarlijks 27 contacten met spoed, tegen 17 voor België). Dit heeft ook te maken met de sociale problematiek: 45% van de gezinnen in Brussel heeft problemen met het betalen van medische kosten, 1 gezin op 5 stelt bezoek aan een arts of aankoop van geneesmiddelen uit omdat ze in geldnood zitten.

We moeten dus op zoek gaan naar nieuwe vormen van geïntegreerde zorgverlening, ook buiten de traditionele ziekenhuizen, én een betere afstemming van vraag en aanbod. Wat is er nodig? Een eendagskliniek, een polikliniek, een medisch centrum huisartsen? Waarschijnlijk is het niet het een OF het ander maar moeten de verschillende zorgvormen elkaar beter aanvullen. De antenne van het AZ VUB is één van de pistes die we ernstig zullen onderzoeken het komende jaar.

1.7. Het Huis van de media – de drie Vlaams Brusselse media

Met drie Vlaamse mediapartners wil de Vlaamse Gemeenschap (samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie) werken aan de kwalitatieve berichtgeving over Brussel. TV-Brussel, Brussel deze Week en FM-Brussel richten zich hierbij zowel Vlaamse als anderstalige Brusselaars. Op die manier bouwen ze mee aan de uitstraling van de Vlaamse Gemeenschap én gemeenschap in Brussel. Waar mogelijk halen de drie mediapartners ook de banden aan tussen Brussel en Vlaanderen.

De regionale televisiezender TV-Brussel bestaat dit jaar tien jaar. Dagelijks bericht de TV-zender over Brussel. Eénmaal per week, op zaterdagmiddag, brengt de VRT een compilatie van het TV-Brussel nieuws van de voorbije week.

In 2003 vond TV-Brussel aansluiting bij het digitaal (proef)platform van de VRT. Dit is ten eerste belangrijk omdat op die manier TV-Brussel betrokken wordt met de televisie van de toekomst. Ten tweede werd het door deze aansluiting mogelijk om ook in het Academisch Ziekenhuis van de VUB de uitzendingen van TV-Brussel aan te bieden. Het Academisch ziekenhuis is niet aangesloten op de kabel. Door de aansluiting bij het digitaal platform en door de aankoop van één set-up box werd het mogelijk dat alle patiënten voortaan van TV-Brussel kunnen genieten. Ook andere kijkers in Brussel die zich een set-up box aanschaffen, hebben voortaan geen kabelaansluiting nodig om te kijken naar TV-Brussel.

Op 11 juli laatsleden maakte de samenwerking tussen VRT en TV-Brussel het mogelijk dat de Gulden Ontsporing rechtstreeks werd uitgezonden voor de kijkers van TV-Brussel.

Het geschreven medium 'Brussel Deze Week' bestaat op het eind van dit kalenderjaar vijf jaar. Tijdens deze periode veranderde de producten van de vzw Brussel Deze Week heel wat van uitzicht. Meest in

het oog springend was de vervanging van Tram 81 door Agenda. Tijdens het voorbije jaar werd de distributie van de 14.000 exemplaren van Agenda die niet via de postabonnementen verdeeld worden, beter op punt gezet. Ook volgend werkjaar zal de distributie nog verbeterd worden. In het voorjaar zal er een extra bekendmakingactie op touw gezet worden naar de nieuwe residenten uit de landen die toetreden tot de Europese Unie. Het meertalig blad is voor hen een ideale kennismaking met de Vlaamse Gemeenschap én is hun meertalige leidraad in Brussel.

De lay-out van Agenda en Brussel Deze Week zullen dit en volgend jaar verbeterd worden met een nieuwe huisstijl. De behandelde thema's in Agenda zullen uitgebreid worden. Naast cultuur zullen ook sportieve en andere evenementen meer aan bod komen.

De postabonnementen voor Brussel Deze Week stegen van 58.000 exemplaren in 2002 naar 60.000 in 2003. Boven op deze 60.000 exemplaren worden er nog eens ongeveer 6.000 extra exemplaren van Brussel Deze Week gedrukt. De Agenda kent boven op de postabonnementen nog eens een extra oplage van 14.000. Deze worden via specifieke verdeelpunten over heel Brussel verspreid.

De viering van 5 jaar Brussel Deze Week zal aangegrepen worden voor een extra inspanning naar verspreiding in de Vlaamse rand. Momenteel lopen hierover gesprekken met vzw De Rand.

In 2002 werd een extra personeelslid aangeworven voor de eigen advertentiewerving (dit is de advertentiewerving parallel met de bestaande advertentiewerving). Het ziet er naar uit dat de begrote cijfers voor 2003 (60.000 euro voor Brussel Deze Week én 50.000 euro voor Agenda) zullen gehaald worden. De extra mankracht voor advertentiewerving wordt ook ingeschakeld voor afspraken m.b.t. mediaruil. Dit zijn afspraken met grote culturele huizen én met meer kleinschalige initiatieven die best wat extra aandacht kunnen gebruiken maar daar de financiële middelen niet voor hebben.

Naast deze initiatieven werden een aantal extra publicaties in coproductie opgesteld en meegestuurd het weekblad Brussel Deze Week. Zo was er in 2003 o.a.:

- De katern voor het Erfgoedweekend;
- Een studentenkatern in samenwerking met de VGC;
- Een brochure over de grote leerweek in samenwerking met Onthaal en Promotie Brussel;
- Een festivalkatern over de grote zomerfestivals in samenwerking met Onthaal en Promotie Brussel en de organisatoren van de festivals.

Tenslotte was 2003 voor Brussel Deze Week het jaar van de verhuis naar het Flageygebouw. De verhuis vond plaats in februari. De lokalen werden samen met de genodigde lezers ingewijd in april 2003.

In de beleidsbrief "Hoofdstedelijke Aangelegenheden 2003" was voor de eerste keer ook sprake van een derde Vlaamse mediapoot, met name FM-Brussel. 'De wenselijkheid en haalbaarheid naar een mogelijke Vlaamse stadsradio zou worden onderzocht'. Momenteel loopt er een erkenningaanvraag bij het Vlaams Commissariaat voor de Media. FM-Brussel solliciteerde voor de twee sterkste stadsfrequenties. Indien deze frequentie toegewezen zou worden, engageerde de minister voor Hoofdstedelijke Aangelegenheden zich tot de subsidiëring van deze Brusselse stadsradio. De middelen werden hiervoor voorzien. Het subsidiedossier werd bij de Vlaamse Gemeenschap ingediend. Het is momenteel wachten op een uitspraak van de minister bevoegd voor Media. Deze uitspraak wordt tegen het einde van het jaar verwacht. Bedoeling is dat ook de radio gehuisvest wordt in het Flageygebouw in Elsene.

De fysieke nabijheid van de drie mediapartners in het Flageygebouw moet op meerdere vlakken een nieuwe synergie mogelijk maken. Een eerste zichtbare synergie zal nog in 2003 opgestart worden. Tijdens de vakantie werd een haalbaarheidsstudie rond een gezamenlijke portaal en nieuwssite voor TV-Brussel, Brussel Deze Week en FM-Brussel afgerond. Bedoeling is dat nog dit jaar gestart wordt met de implementatie van een nieuwssite mét interactief luik.

1.8. Het Monnaiehuis

In 2002 ondertekende de Vlaamse Gemeenschapscommissie een erfpachtovereenkomst voor het zogenaamde Monnaiehuis op het Brusselse Muntplein.

In de beleidsbrief van vorig jaar werd aangekondigd dat onderzocht zou worden in welke mate de Vlaamse Gemeenschapscommissie bereid zou zijn tot het ontwikkelen van samenwerkingsverbanden met de Vlaamse Gemeenschap. De gesprekken hierover verliepen niet altijd vlot.

Na de laatste herschikking binnen het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zitten we met een nieuwe politieke situatie. Is er nog bereidheid om samen te werken? Is er bereidheid om samen te werken met Vlaamse actoren als Onthaal en Promotie Brussel, Toerisme Vlaanderen en eventueel anderen..

Er zal alvast getracht worden om bespreking hierover in een hogere versnelling te brengen. Een gedachtewisseling over een communicatie- en bezoekerscentrum zal geagendeerd worden op het aankomend overleg tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Is er aan beide kanten bereidheid hieraan verder te werken?

1.9. Van Onthaal en Promotie Brussel naar OPB-plus

De vzw Onthaal en Promotie Brussel werd deze legislatuur opgericht. De basisdoelstelling was een beter onthaal- en promotiebeleid rond Brussel te voeren. De doelgroepen zijn de Vlamingen die buiten Brussel wonen, de Vlamingen in Brussel én de anderstalige gemeenschappen die in grote getallen in Brussel aanwezig zijn.

In de beleidsbrief “Hoofdstedelijke Aangelegenheden 2003” werd aangekondigd dit beleid verder te zetten. De acties van Onthaal en Promotie Brussel kwamen in 2003 dan ook op toerental.

Het project ‘Weg van Brussel’ streek in 2003 in Oudenaarde, Sint-Niklaas en Genk neer. In 2003 verscheen de brochure ‘Boordevol Brussel’. Hierin verzamelde OPB het aanbod van Nederlandstalige diensten voor stadstoerisme. Het tijdschrift BrusselXL verscheen in februari, juni en oktober.

De toegankelijke website werd verbeterd. Naast algemene informatie over OPB en Brussel worden hier de belangrijkste socio-culturele activiteiten toegelicht. Er is een zoekfunctie waarmee de bezoeker zich op de hoogte kan stellen van de culturele activiteiten. OPB verspreidt maandelijks een digitale nieuwsbrief.

Uiteraard verzorgt Onthaal en Promotie Brussel ook een geïndividualiseerd onthaal. Dit kan telefonisch én in de lokalen van de vzw in het hartje Brussel, vlakbij het Muntplein.

In het kader van het pendelaarsproject ‘Broodje Brussel’ lanceerde OPB in 2003 een nieuwe campagne

waarbij een nieuwe huisstijl werd uitgewerkt en enkele ‘producten’ van OPB gepromoot werden.

Voor buitenlandse residenten en Brusselaars van buitenlandse oorsprong organiseerde OPB acht wandelingen in de hoofdstad.

Zoals ook in voorgaande jaren organiseerde OPB samen met Quartier Latin de ‘Dag van de Student’.

Naast de ‘reguliere’ werking van Onthaal en Promotie Brussel, werd in de beleidsbrief van vorig jaar een nieuwe beleidslijn aangekondigd. Naast het ‘normale’ onthaal- en promotiebeleid zou samen met de Ancienne Belgique een nieuw beleid rond hoofdstedelijke producties uitgewerkt worden. Het moest gaan om producties die een breed doelpubliek uit heel Vlaanderen aanspreken en hen aanzetten om hun hoofdstad te ontdekken. Het project OPB-plus moet met andere woorden een extra ‘hoofdstedelijk’ aanbod creëren.

Samen met de AB werd dan het project OPB-plus uitgewerkt en ter subsidiering ingediend. De krachtlijnen van dit project zijn de volgende:

- Het Nederlands, scherp op de snee: doorheen het cultureel aanbod in Brussel wordt getracht extra aandacht voor het Nederlands te genereren. Het gaat over middagen van de poëzie, lunchtheaters, stadsvertellingen, het organiseren van de finale van de Nekka-wedstrijd,...
- Muzikale erfgoedontdekkingen: hier wordt getracht om een symbiose tussen erfgoed en muziek / evenementen te bewerkstelligen. Concrete acties werden uitgewerkt bij stadstours, de autoluwe zondag, 11 juli en andere. Er werd in 2003 gewerkt aan een databank van het erfgoedaanbod dat op termijn ‘inzetbaar’ is bij de organisatie van muzikale of andere culturele producties.
- De Gulden Ontsporing: het Brusselse luik van ‘Vlaanderen Feest’ met een namiddagprogramma in de Brusselse binnenstad en een avondprogramma op de Grote Markt.
- Enkele concrete projecten: een extra impuls aan het erfgoedweekend en de Vlaanderendag in Brussel, een extra luik aan de autoloze zondag, Broodje Brussel, delicatessen uit Brussel.
- Enkele kortlopende projecten: de promotie van Brussel Zomerfestivalstad, het Radio2-project “De Zomer van...”, randanimatie bij het Koninklijk Landjuweel, Dorp op Stap,...

Ook in 2004 zal de vzw Onthaal en Promotie Brussel op de ingeslagen weg verdergaan. De beheersorganen zullen in functie van het OPB-plus project versterkt worden. Het organigram zal hertekend worden in functie van de bijkomende opdrachten die OPB vanuit de Vlaamse Gemeenschap krijgt toegewezen.

2. De verhouding Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) is de belangenbehartiger van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Een goede verstandhouding en afstemming is belangrijk. De samenwerking en afstemming situeert zich op twee niveaus, het ambtelijk en het politiek.

Op het ambtelijk niveau gaf mijn voorganger een opdracht aan de secretaris-generaal van het departement coördinatie (COO) van de Vlaamse Gemeenschap. De opdracht had betrekking op de interactie en de uitwisseling van informatie tussen de administratie van de Vlaamse Gemeenschap en

de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Op formeel vlak dient de Vlaamse Gemeenschap vanuit haar verschillende geledingen optimaal te communiceren met de Vlaamse Gemeenschapscommissie bij wetgevende initiatieven of belangrijke beleidsmaatregelen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie van haar kant dient op een adequate manier haar reflecties kenbaar te maken bij de collega's van de Vlaamse Gemeenschap.

Een en ander heeft te maken met het informele netwerk van ambtenaren aan zowel de kant van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Uitwisseling van informatie en samenwerking is ook een zaak van goede persoonlijke contacten en kennis van de andere administratie.

Vanuit deze opdracht organiseerde de secretaris-generaal in juni laatsleden een overleg tussen de administratie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De gestelde problematiek werd besproken in aanwezigheid van ambtenaren van Coördinatie, WVC (Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Voor de beleidsdomeinen Welzijn en Gezondheid, Onderwijs én Cultuur werd een stand van zaken gemaakt. Er werden knelpunten gedetecteerd. Er werd verdere agenda afgesproken om in de toekomst tot betere samenwerking te komen. In december 2003 ontmoeten de ambtenaren elkaar opnieuw voor een nieuwe stand van zaken. Voorstellen en suggesties uit dit overleg kunnen gebruikt worden bij de opstelling van een nieuw Vlaams regeerakkoord bij de volgende legislatuur.

Naast het overleg op ambtelijk niveau is er ook het politiek overleg tussen enerzijds de ministers in de Vlaamse regering met gemeenschapsbevoegdheid en de collegeleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De minister in de Vlaamse regering bevoegd voor Hoofdstedelijke Aangelegenheden nam het initiatief om dit najaar zijn collega's in de Vlaamse regering samen te brengen met de drie VGC-collegeleden. Elk lid van de Vlaamse regering én elk collegelid worden vooraf aangeschreven en hebben de kans punten aan te brengen voor het overleg.

3. Het Vlaams Brusselfonds

Het Vlaams Brusselfonds werd de facto pas operationeel in 2003. De machtiging in de begroting 2003 bedraagt 5 mio euro. Omdat mijn voorganger toen hij medio 2002 aantrad als minister Hoofdstedelijke Aangelegenheden geconfronteerd werd met een situatie waarbij geen enkel dossier voor besluitvorming klaarlag, werd de machtiging op de begroting 2002 (ook 5 mio euro) integraal overgedragen naar de begroting 2003. In 2003 beschikte de minister Hoofdstedelijke Aangelegenheden dus over een machtiging van 10 mio euro. Hij stelde daarop prioritair een plan op voor de bestedingen in 2003.

Wat volgt is een bondig overzicht van de dossiers die in 2003 werden geprogrammeerd voor financiering. De inhoudelijke kant van de dossiers kwamen elders aan bod in deze beleidsbrief.

- Quartier Latin: een subsidie voor de interactieve website.
- Quartier Latin: een subsidie voor het gratis openbaar vervoer voor studenten van Nederlandstalige hogescholen en universiteiten.

- Onthaal en Promotie Brussel en de Ancienne Belgique: het project OPB-plus, inclusies de Gulden Ontsporing.
- Brussel Deze Week (en de twee andere mediapartners): een subsidie voor vooronderzoek en opstart gemeenschappelijke nieuws website.
- Seniorencentrum: studie met betrekking tot de uitbouw van een Woon en Zorgcentrum.
- Archief en Museum van het Vlaams leven te Brussel: financiering van de verhuis en renovatiekosten.
- Doktersgild van Helmont: vooronderzoek voor het virtueel Vlaams zorgnetwerk.
- Brusselse Huisartsenkring: investering in telefonie en andere uitrustingsgoederen.
- Werkingssubsidie voor het Brussels Huis van het Nederlands
- Aankoopsubsidie voor het gebouw van het Brussels Huis van het Nederlands
- Werkingssubsidie voor FM-Brussel
- Investeringsubsidie voor FM-Brussel
- Brusselse Welzijns en Gezondheidsraad en Pro Medicis: Baanbrekend Brussel
- Quartier Latin: investeringsubsidie voor uitbreiding bestand studentenkamers.
- Vzw Flagey: overbruggingskrediet culturele werking vzw Flagey.

Bart SOMERS

Minister-president van de Vlaamse regering, bevoegd voor de Brusselse aangelegenheden